

ZASADY ETYKI ZAWODOWEJ RZECZNIKÓW PATENTOWYCH

Niniejsze zasady etyki zawodowej określają zasady postępowania oraz innej działalności rzeczników patentowych w takich granicach, w jakich te czynności odnoszą się do świadczenia usług rzecznika patentowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Niniejsze zasady etyki zawodowej obowiązują rzeczników patentowych oraz obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujących usługi transgraniczne w rozumieniu ustawy o rzecznikach patentowych. Zasady etyki zawodowej obowiązują odpowiednio aplikantów rzecznikowskich.
2. Rzecznik patentowy jest zobowiązany do przestrzegania przepisów obowiązującego prawa oraz zasad etyki zawodowej.
3. Rzecznik Patentowy wykonuje swój zawód sumiennie i w sposób odpowiadający jego godności, w szczególności nie składa świadomie oświadczeń, które są fałszywe lub wprowadzają w błąd.
4. Rzecznik patentowy obowiązany jest dbać o godność zawodu przy wykonywaniu czynności zawodowych oraz w działalności publicznej i w samorządzie zawodowym rzeczników patentowych.
5. Podstawowym zadaniem Rzecznika Patentowego jest działanie w charakterze zaufanego doradcy osobom zainteresowanym sprawami dotyczącymi własności przemysłowej. Rzecznik Patentowy powinien działać jako niezależny doradca służący interesom klienta w nieskrępowany sposób, niezależnie od swoich własnych odczuć i interesów.
6. Rzecznik Patentowy powinien podjąć odpowiednie środki w celu ochrony interesów klienta w przypadku gdyby nie mógł świadczyć swoich usług.
7. Rzecznik patentowy ma obowiązek przestrzegać lojalności i koleżeństwa wobec wszystkich członków samorządu.
8. Rzecznik Patentowy jest zobowiązany znać zasady niniejszych zasad etyki i nie może powoływać się na nieznaną zawartych w nich uregulowań.
9. Naruszenie uregulowań niniejszych zasad etyki nie może być usprawiedliwiane instrukcjami otrzymywanymi od klienta.
10. Rzecznik Patentowy nie może odstępować od zasad etyki zawodowej w celu spełnienia oczekiwań klienta, organów administracji, sądów czy osób trzecich, chyba że przepisy prawa stanowią inaczej.
11. Pomoc prawna świadczona przez rzecznika patentowego nie może mieć na celu ułatwienia popełnienia przestępstwa.

§ 2 Reklama

Rzecznik patentowy może reklamować swoje usługi zgodnie z zasadami reklamy ustanowionymi uchwałą Krajowego Zjazdu Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

§ 3 Opinia publiczna

1. Rzecznik Patentowy dba o dobre imię Izby i jej członków reprezentując Klienta przed organami administracji, sądami i innymi instytucjami.
2. Rzecznik Patentowy nie zamieszcza na lokalu kancelarii, w papierach firmowych lub podobnych, jakichkolwiek informacji wprowadzających w błąd.
3. Rzecznikowi Patentowemu nie wolno przyjmować od innego rzecznika patentowego lub osoby trzeciej korzyści tytułem wynagrodzenia za skierowanie klienta do innego Rzecznika Patentowego, ani przekazywać komukolwiek korzyści tytułem wynagrodzenia za skierowanie doń klienta. Nie narusza tego zakazu przekazywanie części honorarium lub też kwot określonych w innej formie spadkobiercom zmarłego Rzecznika Patentowego lub emerytowanemu Rzecznikowi Patentowemu z tytułu przejęcia jego praktyki.
4. Rzecznik Patentowy nie zezwala na wykonywanie bez odpowiedniego nadzoru czynności zawodowych przed organami administracji, sądami i innymi instytucjami pod swoim nazwiskiem lub nazwą swojej kancelarii przez osobę, która nie jest rzecznikiem patentowym, chyba że jest to adwokat lub radca prawny.
5. W granicach, w jakich dotyczy to wykonywania zawodu, Rzecznik Patentowy jest odpowiedzialny za działania innych osób dla niego pracujących bądź z nim współpracujących.

§ 4 Stosunki z klientami

1. Rzecznik patentowy obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe zgodnie z prawem, uczciwie, rzeczowo i z należytą starannością.
2. Rzecznik Patentowy nie jest zobowiązany służyć interesom Klienta w innych sprawach niż mu powierzone.
3. Podejmując się udzielenia pomocy z zakresu własności przemysłowej rzecznik patentowy obowiązany jest ustalić z klientem zakres świadczonej przez niego pomocy oraz zasady wynagrodzenia. Rzecznik Patentowy może żądać zaliczki od Klienta.
4. Rzecznik Patentowy, który nie może lub nie chce przyjąć zlecenia w zakresie świadczenia swoich usług albo który wycofuje się ze świadczenia usług powinien bezzwłocznie poinformować o tym klienta.
5. Rzecznik Patentowy odmawia albo rezygnuje ze świadczenia swoich usług, jeżeli ich przyjęcie albo kontynuacja ich świadczenia uczyniłaby koniecznym prowadzenie sprawy, w której reprezentował lub doradzał innemu Klientowi o przeciwstawnych interesach, a konflikt nie został rozstrzygnięty.
6. Rzecznik Patentowy odmawia przyjęcia zlecenia, które pozostaje w konflikcie z jego własnymi interesami. W przypadkach, w których odmowa mogłaby spowodować szkodę dla interesów Klienta Rzecznik Patentowy przyjmuje i prowadzi zlecenie w takim stopniu, w jakim jest to niezbędnie konieczne, w celu uniknięcia możliwej szkody a następnie jest zobowiązany zrezygnować z prowadzenia sprawy.
7. Rzecznik Patentowy nie może nabywać udziałów finansowych w prawach własności w takich okolicznościach, w których mogłoby to wywołać konflikt pomiędzy jego obowiązkami zawodowymi a interesami.
8. Rzecznik Patentowy jest zobowiązany do nieujawniania informacji poufnych uzyskanych w związku z wykonywaniem swoich obowiązków zawodowych, chyba że został z tego zobowiązania zwolniony przez Klienta lub zgodnie z obowiązującymi przepisami.

9. Rzecznik Patentowy nie podejmuje żadnych działań przeciwnych w sprawie, którą prowadzi lub prowadził samodzielnie albo którą prowadziła inna osoba w jego kancelarii, chyba że Klient wyraża zgodę na takie działanie albo Rzecznik Patentowy nie wie o tej sprawie albo nie jest w stanie się o niej dowiedzieć. Rzecznik Patentowy nie może czynić użytku z informacji uzyskanych w czasie uprzednio prowadzonej sprawy, chyba że informacje te są jawne.
10. Rzecznik Patentowy jest automatycznie zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej, jeżeli informacje stanowiące przedmiot tajemnicy zostały ujawnione.
11. Nieuiszczenie przez klienta ustalonego wynagrodzenia stanowi podstawę do wypowiedzenia pełnomocnictwa przez rzecznika patentowego. Rzecznik Patentowy nie jest zobowiązany do pokrywania opłat urzędowych i innych kosztów nieopłaconych przez klienta, nawet jeśli wiąże się to z negatywnymi konsekwencjami dla klienta.
12. Na żądanie klienta Rzecznik Patentowy informuje go o posiadanym ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej oraz o organie przyjmującym skargi na działalność zawodową Rzeczników Patentowych.
13. Rzecznik Patentowy informuje klienta o przebiegu sprawy w sposób z nim ustalony.
14. Rzecznik Patentowy w kontaktach ze stroną przeciwną nie może pomijać jej pełnomocnika.
15. Rzecznik Patentowy nie ponosi odpowiedzialności za zgodność z prawdą danych i faktów podanych mu przez klienta.

§ 5 Stosunki z innymi członkami Izby

1. Rzecznik Patentowy zachowuje dobre stosunki koleżeńskie z innymi członkami Izby w szczególności nie wyraża się o innym Rzeczniku Patentowym słowami nieuprzejmymi albo obraźliwymi. W przypadku sporu związanego z wykonywaniem zawodu pomiędzy rzecznikami patentowymi w pierwszej kolejności powinni oni podjąć próbę ugodowego rozwiązania przedmiotowego sporu na przykład z pomocą lub przy udziale innego rzecznika patentowego, a dopiero w dalszej kolejności drogą postępowania dyscyplinarnego.
2. Rzecznik Patentowy nie może stosować lub propagować jakiegokolwiek dyskryminacji, w szczególności ze względu na wiek, płeć, wyznanie lub jego brak, rasę, narodowość czy poglądy.
3. Rzecznik Patentowy unika jakiegokolwiek wymiany poglądów o konkretnej sprawie, co do której wie albo podejrzewa, że jest albo była prowadzona przez innego Rzecznika Patentowego z Klientem, chyba że Klient zadeklaruje chęć uzyskania niezależnej opinii lub chęć zmiany pełnomocnika. Rzecznik Patentowy powinien poinformować Rzecznika Patentowego prowadzącego wcześniej sprawę, chyba że klient wyrazi się temu sprzeciwi.
4. Rzecznik Patentowy prowadzący wcześniej sprawę po poinformowaniu o zmianie Rzecznika Patentowego prowadzącego sprawę jest zobowiązany przekazać wszelkie dokumenty niezbędne do prowadzenia sprawy.
5. Rzecznik Patentowy stosuje zasady uczciwej konkurencji w prowadzonej przez siebie działalności, w szczególności nie może sprzedawać swoich usług poniżej kosztów świadczenia w celu eliminacji z rynku innych Rzeczników Patentowych, w tym w celu pozbycia ich zatrudnienia.
6. Rzecznicy Patentowi powinni służyć sobie pomocą i radą w sprawach związanych z wykonywaniem zawodu, chyba, że może to szkodzić interesom podmiotów na rzecz, których świadczą oni usługi.

Załącznik do uchwały nr 4 Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Rzeczników Patentowych z dnia 22 maja 2021 roku

7. Rzecznik Patentowy koordynujący lub nadzorujący pracę innych Rzeczników Patentowych nie może naruszać ich niezawisłości i samodzielności.

8. Rzecznik patentowy ma obowiązek zwracać uwagę, w sposób taktowny i dyskretny, każdemu członkowi samorządu zawodowego rzeczników patentowych, który nie przestrzega niniejszych zasad etyki zawodowej.

§ 6 Stosunki z organami administracji i sądami

We wszelkich sprawach dotyczących organów administracji, sądów i innych instytucji i ich personelu Rzecznik Patentowy działa taktownie i czyni wszystko co możliwe, by podtrzymać dobre imię Izby i jej członków.

§ 7 Stosunki z Izbą

1. Rzecznicy patentowi muszą informować Izbę o swoich adresach, na które Izba ma przysyłać korespondencję i inne informacje, a także o miejscu i sposobie wykonywania zawodu. Wszelkie zmiany w tym zakresie muszą być przekazywane Izbie bez zwłoki.

2. Rzecznicy patentowi są zobowiązani do wnoszenia wszelkich należności na rzecz Izby w terminach określonych w ustawie, uchwale Krajowej Rady lub umowie z Izbą.

3. Rzecznik patentowy nie może się wypowiadać pisemnie lub ustnie w imieniu samorządu zawodowego rzeczników patentowych, chyba, że zostanie upoważniony przez Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych lub Krajową Radę Rzeczników Patentowych.

4. Rzecznik Patentowy ma prawo uzyskania, za pośrednictwem Prezesa Izby, który może w tym celu wyznaczyć Komisję odpowiedzialną za etykę, opinii o dopuszczalności, w świetle niniejszego Kodeksu, jakiegokolwiek zamierzonego postępowania lub o przewidywanej sankcji. Taka opinia nie wiąże organów dyscyplinarnych.

5. Rzecznik patentowy może złożyć skargę na innego rzecznika patentowego związaną z wykonywaniem zawodu wyłącznie do właściwego organu samorządu zawodowego rzeczników patentowych, chyba że obowiązek złożenia skargi do innego organu wynika wprost z obowiązujących przepisów prawa.

6. Rzecznik Patentowy szanuje i jest lojalny wobec organów samorządu zawodowego rzeczników patentowych.

7. Rzecznik Patentowy stosuje się do uchwał organów samorządu zawodowego rzeczników patentowych niezależnie od ich osobistej oceny.

8. Rzecznik Patentowy ma obowiązek współdziałać z organami samorządu zawodowego rzeczników patentowych.

9. Rzecznik Patentowy przy wykonywaniu funkcji samorządowej kieruje się interesami zawodowymi rzeczników patentowych, zadaniami samorządu oraz wolą wyborców.

10. Rzecznik Patentowy, któremu została powierzona funkcja w organach samorządu zawodowego Rzeczników Patentowych obowiązany jest rzetelnie i z najwyższą starannością wypełniać obowiązki wynikające z tej funkcji.

11. Rzecznik Patentowy składający rezygnację z powierzonej funkcji samorządowej ma obowiązek swoją rezygnację umotywować.

12. Rzecznik Patentowy, który sprawuje funkcję w organach samorządu zawodowego Rzeczników Patentowych:

a. nie może wykorzystywać powierzonej funkcji we własnych sprawach, dla własnej korzyści albo korzyści bliskich mu osób;

Załącznik do uchwały nr 4 Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Rzeczników Patentowych z dnia 22 maja 2021 roku

- b. ma obowiązek traktować wszystkich członków samorządu w sposób równy i obiektywny;
- c. w granicach swych zadań i możliwości służy pomocą i informacją, a w razie potrzeby radą innym członkom samorządu.

13. Rzecznik Patentowy, który uzyskał informacje dotyczące spraw osobistych innego Rzecznika Patentowego w związku ze sprawowaniem funkcji w organach samorządu, nie może z nich korzystać dla innych celów niż te wynikające ze sprawowanej funkcji w samorządzie zawodowym.

14. Rzecznik Patentowy sprawujący funkcję patrona obowiązany jest do jak najlepszego przygotowania aplikanta do wykonywania zawodu Rzecznika Patentowego przekazując mu niezbędną ku temu wiedzę i doświadczenie oraz kształtując jego postawę etyczną, w szczególności w zgodzie z niniejszymi zasadami etyki zawodowej.

§ 8

Obowiązek doskonalenia zawodowego

1. Rzecznik patentowy ma obowiązek dbać o swój rozwój zawodowy poprzez ustawiczne kształcenie.
2. Rzecznik patentowy ma obowiązek brać udział w szkoleniach zawodowych na zasadach określonych przez Krajową Radę Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

§ 9

Przepisy końcowe

1. Jeżeli w czasie orzekania dyscyplinarnego obowiązuje zbiór zasad etyki inny niż w czasie popełnienia czynu dyscyplinarnego, stosuje się niniejsze zasady etyki zawodowej, jednakże należy stosować zasady etyki zawodowej obowiązujące uprzednio, jeżeli są korzystniejsze dla obwinionego.
2. Zasady etyki zawodowej wchodzi w życie po uchwaleniu przez Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych w terminie 7 dni od daty opublikowania.
3. Zasady etyki zawodowej podlegają publikacji na publicznie dostępnej stronie internetowej Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.
4. Tracą moc Zasady Etyki Zawodowej Rzecznika Patentowego uchwalone przez IV Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych w dniu 7 września a 2005 r. i VII Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych w dniu 12 stycznia 2011 r. oraz VIII Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Rzeczników Patentowych w dniu 12 stycznia 2012 r.